

VÝUKOVÝ MATERIÁL

JAK SE U NÁS NĚMČILO

NEJEDNOZNAČNOST
NÁRODNÍ IDENTITY

AKTIVITA KE VZNIKU
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

METODIKA I
DĚJEPIS I
ZÁKLADY SPOLOČENSKÝCH VĚD I
ZŠ A SŠ I

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Ukázka Jak se u nás němčilo

Ukázka, kterou mají žáci k dispozici, pochází z časopisu “Kalendář Česko-židovský” vydaném v roce 1919. Česko-židovský kalendář byl pravidelně vydáván od roku 1881 Spolkem českých akademiků – Židů.

Ukázka tematizuje otázku identity česko-německé židovské rodiny. Kalendář česko-židovský prosazoval asimilaci Židů a prosazoval češtinu jako jejich jazyk. Uveřejnil tedy povídku, která zpochybňuje stereotyp, že se Židé hlásili především k německému jazyku a kultuře, čemuž se říkalo pejorativně “němčení”.

Cíl aktivity:

Cílem aktivity je představit žákům příklad rodiny/jednotlivce, na základě kterého si uvědomí, že národní identita nemusela být vždy jednoznačná.

Obsah balíčku:

- Metodika pro učitele (pdf)
- Pracovní listy (pdf)

Dokumenty určené studentům:

- Pracovní listy (pdf)

Metodika: K čemu zdroj slouží a pro koho je určen?

Předmět:

Dějepis a základy společenských věd

Pro koho:

Tato úloha je vhodná pro 9. ročník základních škol a pro 3. a 4. ročník středních škol.

Potřebný čas:

35 min

- První aktivita:
 - Čtení textu a následné vyplňování otázek (20 min)
- Druhá aktivita
 - Vyplňování sčítacího archu (15 min)

Popis aktivit:

První aktivita - Jak se u nás němčilo

- Zadejte žákům četbu ukázky.
- Po přečtení žáci mohou samostatně odpovídat na přiložené otázky, tak že odpovědi mohou vpisovat přímo do pdf. Vyplněné pdf žáci poté mohou uložit a zaslat pedagogovi nebo pedagožce ke kontrole. Druhá varianta práce s textem je diskuse formou videokonference.
- Pokud ukázku používáte ve třídě, po přečtení ukázky rozdělte žáky do skupin, ti poté ve skupině vyplňují jednotlivé odpovědi na otázky společně.
- Jedná se o náročný text (k textu je přiložen slovník pro vysvětlení základních pojmů judaismu), proto vyzvěte žáky, aby si při četbě dělali poznámky.
- Doporučení: Vzhledem k tomu, že ukázka zobrazuje také židovskou náboženskou praxi a některé základní židovské zvyklosti, můžete ji využít jako úvod do problematiky náboženství jako celku a pojmenovat rozdíly/spojitosti mezi jednotlivými světovými náboženstvími.

Druhá část - Sčítací arch

- Na základě textu Jak se u nás němčilo žáci vyplňují informace o rodině, jako úředník provádějící sčítání lidu z roku 1921. Odpovědi lze vyplňovat přímo do pdf.
- Cvičení nemá jednoznačné odpovědi. Členové rodiny mohli jako státní příslušnost zadat československou, židovskou ale i německou.
- Následné otázky může s žáky probrat formou videokonference, diskuse, nebo je každý žák vypracuje jako samostatnou práci, kterou následně zašle pedagogovi/pedagožce.

O projektu

Ukázka i cvičení vychází z hodiny Nejednoznačnost národní identity projektu Dějiny, společnost a kultura 20. století v digitálních zdrojích knihovny MKC.

V rámci projektu vznikne čtyřicet dva výukových hodin zaměřených na dějiny Československa v první polovině dvacátého století. Důraz klademe na etnickou a národnostní pestrost tohoto území. Hodiny jsou vhodné pro žáky základních škol a lze je využít jak v hodinách dějepisu, tak v hodinách občanské výchovy a českého jazyka.

V roce 2021 budeme postupně zveřejňovat na stránkách www.digitalnipracovna.cz materiály k těmto tématům:

DVZ 1 Češi, Židé a Němci (1918–1938)

DVZ 2 Mnichov a co bylo potom (1938–1939)

DVZ 3 Propaganda aneb když jsou slova zbraní (1933–1945)

DVZ 4 Nejisté útočiště Praha (1933–1939)

DVZ 5 Holocaust (1939–1945)

DVZ 6 Válka skončila. A co dál? (1945–1948)

DVZ 7 Nejisté útočiště Praha (1933–1939), (pro žáky se SVP)

Co připravované digitální zdroje změní a přinesou?

Žáci:

- budou využívat digitální technologie
- vyzkouší si kritickou a analytickou práci se zdroji
- budou rozvíjet mediální gramotnost a kritické myšlení
- posílí si argumentační, prezentační, sociální a komunikační dovednosti a schopnost spolupracovat
- porozumí pozicím různých historických aktérů a budou rozvíjet schopnost empatie vůči marginalizovaným skupinám

Školy/pedagogové:

- získají digitální zdroj, který napříč předměty zpracovává historické události a jejich odraz v kultuře a společnosti
- mohou uvádět do praxe multiperspektivní přístup ve výuce dějepisu
- získají přístup k unikátním a často dosud neznámým dobovým pramenům, periodikům atd.

Kontakty:

Metodička: tatiana.biresova@mkc.cz

Supervize: karina.horeni@mkc.cz

Koordinátorka: lenka.barisova@mkc.cz

